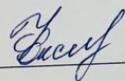

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

Оксана ФРОТЕР

«08» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 051 Економіка

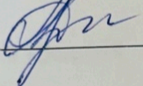
Освітня програма: Економіка

Факультет: економіки і підприємництва

Умань – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Бізнес-планування» для здобувачів вищої освіти спеціальності 051 Економіка освітньої програми Економіка. Умань: Уманський національний університет садівництва, 2024. 23 с.

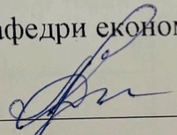
Розробники: Алла ОСІПОВА, к.е.н. доцент

 Алла ОСІПОВА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки

Протокол від «07» серпня 2024 року № 1

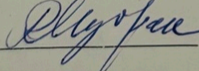
Завідувач кафедри економіки

 Алла ОСІПОВА

«07» серпня 2024 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол від «08» серпня 2024 року № 1

Голова Руслан МУДРАК

«08» серпня 2024 року

© УНУС, 2024 рік

© Осіпова А.А., 2024 рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: <u>05 Соціальні та поведінкові науки</u>	<i>Обов'язкова</i>	
	Спеціальність: <u>051 Економіка</u>		
Модулів – 1	Освітній рівень: <u>перший (бакалаврський)</u> Освітня програма <u>Економіка</u>	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		4-й	4-й
Загальна кількість годин – 120 год.		Семестр	
		8-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4, самостійної роботи студента – 5		Лекції	
		32 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		28 год.	4 год.
		Лабораторні	
			-
	Самостійна робота		
60 год.	108 год.		
	Вид контролю: екзамен		

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Бізнес-планування» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва (схвалено Вченою радою УНУС, протокол №1 від 08.10.2020, із змінами та доповненнями від 11.07.2024, протокол № 8).

Навчальна дисципліна «Бізнес-планування» належить до обов'язкових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Економіка» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки.

Мета вивчення дисципліни – засвоєння методики планування показників господарської діяльності підприємства та об'єднання їх в єдиний комплексний документ – бізнес-план; оволодіння методикою та засобами розробки маркетинг-плану, формування виробничого плану, складання організаційного плану, оцінювання ризиків і розробки фінансового плану при бізнес-плануванні створення, функціонування і розвитку підприємства.

Завдання дисципліни:

- формування у студентів вміння використовувати необхідну економічну термінологію;
- оволодіння інструментарієм планування змісту бізнес-проєкту;
- вивчення теоретико-прикладних засад здійснення проєктної діяльності, її ресурсного, нормативно-правового, інформаційного та менеджерського супроводу;
- усвідомлення сутності параметрів і факторів впливу на розвиток проєкту з метою формування його бюджету;
- оволодіння методами розробки концепції проєкту, здійснення його техніко-економічного обґрунтування;
- вміння проводити оцінку ефективності проєкту та приймати рішення про доцільність його реалізації.

Предметом дисципліни є систематичний процес розробки, аналізу та реалізації бізнес-планів, які описують стратегію та операції суб'єкта господарювання з метою досягнення специфічних бізнес-цілей.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо-наукової програми: вивчення змісту дисципліни базується на освоєнні курсів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: «Інвестування», «Основи міжнародного бізнесу», «Менеджмент», «Маркетинг», «Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків», «Економіка і організація інноваційної діяльності»; поєднується з вивченням освітніх компонентів «Державне регулювання економіки», «Економіка і організація інноваційної діяльності».

Вивчення навчальної дисципліни «Бізнес-планування» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Економіка» спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки (табл. 2.1).

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Бізнес-планування»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 4	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	ПРН 10	Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність їх діяльності.
		ПРН 13	Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
ЗК 11	Здатність приймати обґрунтовані рішення	ПРН 10	Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність їх діяльності.
		ПРН 14	Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
		ПРН 23	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 11	Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію	ПРН 5	Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).
		ПРН 22	Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.
СК 12	Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення	ПРН 5	Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).
		ПРН 14	Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

		ПРН 22	Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах
		ПРН 23	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.
СК 13	Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності	ПРН 10	Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.
		ПРН 13	Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
		ПРН 22	Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.
СК 14	Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків	ПРН 17	Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.
		ПРН 22	Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Бізнес-планування», наведено в табл. 2.2, 2.3.

Таблиця 2.2

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Бізнес-планування»

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	сутності економічних категорій «бізнес-план», «капітал», «інвестиції», «ліквідність та платоспроможність», «ризики», «фінансове планування» та ін.;	лекція, практичне заняття, дискусія, вирішення конкретних задач і ситуацій, кейс-метод, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання тематичних флеш-карт, підготовка та представлення презентацій, контрольна
1.2	наукових теорій стратегічного панування, портфельного аналізу, фінансового левереджу;		
1.3	критичне осмислення основних принципів бізнес-планування;		
1.4	інструментарію планування змісту бізнес-проекту;		

1.5	сутності параметрів і факторів впливу на розвиток проєкту з метою формування його бюджету.		(модульна) робота, підсумковий контроль
2	Уміння/навички:		
2.1	аналізувати ринкові тенденції та прогнозувати зміни, що можуть вплинути на стратегічне позиціонування компанії;	лекція, практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій, кейс-метод, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання тематичних флеш-карт, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
2.2	розрізняти між різними типами фінансових ризиків і розробляти стратегії для їх мінімізації у контексті глобальної економіки;		
2.3	оцінювати ефективності бізнес-операцій і підтримки прийняття обґрунтованих управлінських рішень		
3	Комунікація:		
3.1	переконливе донесення до фахівців і нефахівців стратегічних цілей організації, що включають довгострокові плани та візію розвитку;	практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання вирішених конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль
3.2	презентація бізнес-планів перед інвесторами, кредиторами та іншими зацікавленими сторонами, враховуючи ключові аспекти планів і потенційні ризики;		
3.3	ведення діалогу про методи управління ризиками у бізнес-процесах, забезпечуючи зрозумілість для всіх учасників незалежно від їхнього рівня знань у фінансах.		
4	Відповідальність і автономія		
4.1	Розуміння особистої відповідальності за стратегічні рішення та рекомендації у сфері бізнес-планування, які можуть суттєво вплинути на успіх підприємства або окремі його складові;	практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання вирішених конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль
4.2	Здатність автономно приймати стратегічні та оперативні управлінські рішення, що впливають на діяльність суб'єктів бізнесу, враховуючи глобальні ринкові умови та крос-культурні аспекти.		

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Бізнес-планування»

Програмний результат навчання	Метод навчання	Методи контролю
ПРН 5	Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).	Лекція, практичне заняття, індивідуальні консультації, кейс-метод, мозковий штурм, самонавчання через Moodle
ПРН 10	Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.	Інтерактивні заняття, моделювання сценаріїв, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій
ПРН 13	Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.	Лекція, практичне заняття з вирішення професійно орієнтованих задач, мозковий штурм, кейс-метод, воркшоп, самонавчання
ПРН 14	Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.	Інтерактивні заняття, воркшоп, самонавчання через конспекти та посібники, Moodle
ПРН 17	Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і	Тематичні лекції, кейс-метод, мозковий
		усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання тематичних флеш-карт, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
		усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання тематичних флеш-карт, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
		Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання аналітично-розрахункових робіт, індивідуальних і командних завдань, презентація бізнес-плану, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
		Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання аналітично-розрахункових робіт, індивідуальних і командних завдань, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
		виконання аналітично-розрахункових робіт, індивідуальних і командних

	проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.	штурм, дискусії	завдань, презентація бізнес-плану, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 22	Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.	Практичне заняття із вирішення задач, мозковий штурм, воркшоп	Усне опитування, тестування, виконання аналітично-розрахункових робіт, індивідуальних і командних завдань, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 23	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.	Практичне заняття, кейс-метод, самонавчання, виконання завдань в Moodle	Тестування, виконання аналітично-розрахункових робіт, індивідуальних завдань, презентація бізнес-плану, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ І РОЗРОБКА БІЗНЕС-ПЛАНУ

Тема 1. Сутність планування в ринковій економіці. Види і об'єкти планування діяльності підприємства

Теоретичні і методологічні основи дисципліни; поняття управління та планування, місце планування в системі менеджменту, форми планування і види планів, технологія планування. Об'єктивна необхідність планової діяльності в умовах ринкової економіки. Методологія планування, принципи та методи планування. Аналіз функцій планування ділового розвитку фірми. Види планів необхідних для ефективного управління діяльністю підприємства та їх класифікація. Характеристика підходів до планування діяльності підприємства. Причини, що викликають необхідність планування діяльності підприємства. Організація розроблення планів.

Тема 2. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану

Структура бізнес-плану. Логіка розробки бізнес-плану. Вимоги до стилю написання та оформлення бізнес-плану. Загальна методологія розроблення бізнес-плану. Нормативна база бізнес-планування. Міжнародні стандарти бізнес-планування.

Тема 3. Дослідження та аналіз ринків збуту продукції (послуг)

Дослідження ринків збуту. Характеристика основних і допоміжних ринків та їх сегментів, на яких працює підприємство; їх розміри, найважливіші тенденції та прогнозні зміни. Сучасне становище аграрних підприємства на ринках збуту та пропозиції щодо його поліпшення, пропозиції щодо сервісного обслуговування реалізованої продукції. Ємність ринку як максимально можливого обсягу збуту даної продукції. Використання штучного інтелекту для збору даних про покупців, прогнозування тенденцій попиту та оптимізації стратегій збуту.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ БІЗНЕС-ПЛАНУ

Тема 4. План маркетингової та виробничої діяльності

Завдання розділу, логіка його розробки. Стратегія маркетингу. Фінансові потреби на реалізацію плану маркетингу. Прогнозування обсягів продаж. Цілі та завдання виробничого плану. Структура виробничого плану, технологія виробництва, контроль якості виробничого процесу, виробнича програма суб'єкта підприємницької діяльності. Формування матеріально-технічної бази. Нормування ресурсного забезпечення бізнес-плану.

Тема 5. Фінансовий план та програма інвестицій

Зміст фінансового плану підприємства. Обґрунтування інвестиційних вкладень. Показники балансу витрат і надходжень підприємства. Основні джерела фінансування інвестиційних вкладень (залучення кредитів, акціонерний чи пайовий капітал тощо). Планування розподілу прибутку.

Тема 6. Економічна ефективність інвестиційного бізнес-плану

Дисконтування й нарахування складних відсотків. Модель дисконтованих грошових потоків. Основні показники ефективності бізнес-плану. Розрахунок показників чистої приведеної вартості проєкту й внутрішньої норми доходу (внутрішнього граничного рівня дохідності), динамічного (дисконтного) строку окупності проєкту.

Topic 6. Economic efficiency investment business plan

Discounting and calculation of compound interest. Discounted cash flow model. The main indicators of the effectiveness of the business plan. Calculation of indicators of the project's net present value and internal rate of return (internal marginal rate of return), dynamic (discount) payback period of the project.

Тема 7. Аналіз потенційних ризиків

Сутність і класифікація ризиків проєктів. Виробничий ризик. Фінансовий (кредитний) ризик. Інвестиційний ризик, Динамічний та статичний ризики. Чинники впливу на динаміку ризиків. Ризики нежиттєздатності проєкту. Податковий ризик. Ризик несплати заборгованості, Ризик незавершення будівництва та невиходу на проєктну потужність. Якісний та кількісний аналіз ризиків проєктів. Статистичний методі аналізу ризиків. Аналіз доцільності витрат. Метод експертних оцінок, Аналітичний метод. Метод використання аналогів. Способи зниження ризиків проєктів. Розподіл ризиків між учасниками проєкту. Якісний розподіл ризиків. Страхування ризиків. Резервування коштів на покриття непередбачених витрат. Формування реакції на ризик. Воєнний ризик.

Тема 8. Управління якістю проєктів

Контроль якості проєкту. Сучасні концепції управління якістю та їх використання в управлінні проєктами. Сутність управління якістю проєктів. Тотальне управління якістю. Планування забезпечення якості проєкту. Політика забезпечення якості проєктних рішень. Норми та правила забезпечення якості. План управління якістю проєкту. Аналіз «прибутки-витрати». Порівняння зі зразком. Графіки потоків. Витрати на забезпечення якості. План тестування і приймання компонентів проєкту. Інспекція етапів проєкту. Контрольні графіки. Контрольні списки.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд.	с.р.		л	п(с)	лаб.	інд.	с.р.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
Модуль 1.												
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.												
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ І РОЗРОБКА БІЗНЕС-ПЛАНУ												
Тема 1. Сутність планування в ринковій економіці. Види і об'єкти планування діяльності підприємства	15	4	2	-	-	9	15	2	2	-	-	11
Тема 2. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану	15	4	4	-	-	7	15	-	-	-	-	15
Тема 3. Дослідження та аналіз ринків збуту (послуг)	15	4	2	-	-	9	15	-	-	-	-	15
Разом за змістовим модулем 1	45	12	8	-	-	25	45	2	2	-	-	41
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.												
АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ БІЗНЕС-ПЛАНУ												
Тема 4*. План маркетингової та виробничої діяльності*	15	4	4	-	-	7	15	2	2	-	-	11
Тема 5. Фінансовий план та програма інвестицій	15	4	4	-	-	7	15	2	-	-	-	13
Тема 6**. Економічна ефективність інвестиційного бізнес-плану Торік 6. Economic efficiency investment business plan	15	4	4	-	-	7	15	2	-	-	-	13
Тема 7. Аналіз потенційних ризиків	15	4	4	-	-	7	15	-	-	-	-	15
Тема 8. Управління якістю проєктів	15	4	4	-	-	7	15	-	-	-	-	15
Разом за змістовим модулем 2	75	20	20	-	-	35	75	6	2	-	-	67
Усього годин	120	32	28	-	-	60	120	8	4	-	-	108

*залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття

**тема викладається англійською мовою

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Змістовий модуль 1.			
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ І РОЗРОБКА БІЗНЕС-ПЛАНУ			
1	Тема 1. Сутність планування в ринковій економіці. Види і об'єкти планування діяльності підприємства	2	2
2	Тема 2. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану	4	-
3	Тема 3. Дослідження та аналіз ринків збуту (послуг)	2	-
	Разом	8	2
Змістовий модуль 2.			
АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ БІЗНЕС-ПЛАНУ			
4	Тема 4. План маркетингової та виробничої діяльності	4	2
5	Тема 5. Фінансовий план та програма інвестицій	4	-
6	Тема 6. Економічна ефективність інвестиційного бізнес-плану Торіс 6. Economic efficiency investment business plan	4	-
7	Тема 7. Аналіз потенційних ризиків	4	-
8	Тема 8. Управління якістю проєктів	4	-
	Разом	20	-
Всього		28	4

6. Теми семінарських занять (не передбачено)

7. Теми лабораторних занять (не передбачено)

8. Самостійна робота (денна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність планування в ринковій економіці. Види і об'єкти планування діяльності підприємства Методологія планування, принципи та методи планування	9
2	Тема 2. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану Загальна методологія розроблення бізнес-плану. Нормативна база бізнес-планування. Міжнародні стандарти бізнес-планування.	7
3	Тема 3. Дослідження та аналіз ринків збуту (послуг) Сучасне становище аграрних підприємства на ринках збуту та пропозиції щодо його поліпшення, пропозиції щодо сервісного обслуговування реалізованої продукції. Використання штучного інтелекту для збору даних про покупців, прогнозування тенденцій попиту та оптимізації стратегій збуту.	9
4	Тема 4. План маркетингової та виробничої діяльності Завдання розділу, логіка його розробки. Стратегія маркетингу. Фінансові потреби на реалізацію плану маркетингу. Прогнозування обсягів продаж. Нормування ресурсного забезпечення бізнес-плану.	7
5	Тема 5. Фінансовий план та програма інвестицій Планування розподілу прибутку.	7
6	Тема 6. Економічна ефективність інвестиційного бізнес-плану Розрахунок показників чистої приведеної вартості проєкту й	7

	внутрішньої норми доходу (внутрішнього граничного рівня дохідності), динамічного (дисконтного) строку окупності проекту.	
7	Тема 7. Аналіз потенційних ризиків Способи зниження ризиків проектів. Розподіл ризиків між учасниками проекту. Якісний розподіл ризиків. Страховання ризиків. Резервування коштів на покриття непередбачених витрат. Формування реакції на ризик. Воєнний ризик.	7
8	Тема 8. Управління якістю проектів Витрати на забезпечення якості. План тестування і приймання компонентів проекту. Інспекція етапів проекту. Контрольні графіки. Контрольні списки.	7
Разом		60

Самостійна робота (заочна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність планування в ринковій економіці. Види і об'єкти планування діяльності підприємства Теоретичні і методологічні основи дисципліни; поняття управління та планування, форми планування і види планів, технологія планування. Об'єктивна необхідність планової діяльності в умовах ринкової економіки. Аналіз функцій планування ділового розвитку фірми. Характеристика підходів до планування діяльності підприємства. Причини, що викликають необхідність планування діяльності підприємства. Організація розроблення планів.	11
2	Тема 2. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану Загальна методологія розроблення бізнес-плану. Нормативна база бізнес-планування. Міжнародні стандарти бізнес-планування.	15
3	Тема 3. Дослідження та аналіз ринків збуту (послуг) Дослідження ринків збуту. Сучасне становище підприємства на ринках збуту та пропозиції щодо його поліпшення, пропозиції щодо сервісного обслуговування реалізованої продукції. Ємність ринку як максимально можливого обсягу збуту даної продукції. Використання штучного інтелекту для збору даних про покупців, прогнозування тенденцій попиту та оптимізації стратегій збуту.	15
4	Тема 4. План маркетингової діяльності та виробничої діяльності Завдання розділу, логіка його розробки. Стратегія маркетингу. Фінансові потреби на реалізацію плану маркетингу. Прогнозування обсягів продаж. Цілі та завдання виробничого плану. Структура виробничого плану, технологія виробництва, контроль якості виробничого процесу, виробнича програма суб'єкта підприємницької діяльності. Формування матеріально-технічної бази.	11
5	Тема 5. Фінансовий план та програма інвестицій Основні джерела фінансування інвестиційних вкладень (залучення кредитів, акціонерний чи пайовий капітал тощо). Планування розподілу прибутку.	13

6	Тема 6. Економічна ефективність інвестиційного бізнес-плану Основні показники ефективності бізнес-плану. Розрахунок показників чистої приведеної вартості проекту й внутрішньої норми доходу (внутрішнього граничного рівня дохідності), динамічного (дисконтного) строку окупності проекту.	13
7	Тема 7. Аналіз потенційних ризиків Сутність і класифікація ризиків проєктів. Виробничий ризик. Фінансовий (кредитний) ризик. Інвестиційний ризик, Динамічний і статичний ризики. Чинники впливу на динаміку ризиків. Ризики нежиттєздатності проекту. Податковий ризик. Ризик несплати заборгованості, Ризик незавершення будівництва та невиходу на проєктну потужність. Воєнний ризик. Якісний та кількісний аналіз ризиків проєктів. Статистичний метод аналізу ризиків. Аналіз доцільності витрат. Метод експертних оцінок. Аналітичний метод. Метод використання аналогів. Способи зниження ризиків проєктів.	15
8	Тема 8. Управління якістю проєктів Політика забезпечення якості проєктних рішень. Норми та правила забезпечення якості. План управління якістю проєкту. Аналіз «прибутки-витрати». Графіки потоків. Витрати на забезпечення якості. План тестування і приймання компонентів проєкту. Інспекція етапів проєкту. Контрольні графіки. Контрольні списки.	15
Разом		108

9. Індивідуальні завдання

Заочна форма навчання

Індивідуальні завдання для здобувачів заочної форми навчання передбачає підготовку бізнес-плану.

Це завдання вимагає від студентів інтегрувати та використовувати свої знання з бізнес-планування, аналізу ринку, фінансового планування та управління якістю проєктів, серед інших тем. Розробка бізнес-плану дозволяє студентам відчувати реальний процес планування та розробки стратегії для бізнесу, що включає дослідження ринку, фінансові прогнози, аналіз ризиків і плани управління якістю. Цей практичний проєкт має на меті покращити навички студентів у бізнес-плануванні та підготувати їх до майбутніх підприємницьких чи управлінських ролей.

Рекомендації щодо виконання даного завдання наведено у Методичних рекомендаціях для виконання самостійної роботи з дисципліни «Бізнес-планування» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти заочної форми навчання спеціальності 051 Економіка.

Індивідуальне завдання здається не пізніше, ніж за два тижні до початку екзаменаційної сесії.

10. Методи навчання

В освітньому процесі використовуються наступні методи навчання: тематичні лекції; практичні заняття із вирішення професійно-орієнтованих задач; інтерактивні заняття; мозковий штурм, експрес контроль, індивідуальні заняття із підготовкою рефератів, презентацій; виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, консультації з викладачем; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище – Moodle (табл. 2).

Матеріали курсу «Бізнес-планування» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=1565>

В умовах дистанційної освіти проведення лекцій і практичних занять відбувається у форматі відеоконференцій. Для організації освітнього процесу використовуються такі технічні сервіси, як Zoom, Viber, Telegram, Moodle та електронна пошта.

11. Методи контролю

Для забезпечення оцінювання студентів проводиться поточний (модульний) і підсумковий (екзамен) контролю.

Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань і вмінь студентів з того чи іншого модулю.

При контролі систематичності та активності роботи на практичних заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання аналітично-розрахункових робіт, що передбачені завданнями для самостійного опрацювання; повнота, якість і вчасність їх виконання та результати захисту; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на практичні заняття; результати експрес-контролю тощо.

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули студенти після опанування певного модуля. Модульний контроль проводиться письмово у формі тестів.

Повторне виконання модульних контрольних робіт на вищу кількість балів дозволяється, як виняток, з поважних причин за погодженням викладача, який викладає дисципліну, з дозволу декана факультету до початку підсумкового контролю (екзамену).

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього практичного заняття. Час і порядок складання визначає викладач. У разі, коли студент не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів. Перездача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем.

Знання студента з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 61% від максимально можливої суми за цей модуль. У такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни встановлені викладачем.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів і підсумкового контролю виставляється як сума набраних студентом балів протягом семестру та балів набраних студентом на підсумковому контролі. До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі модульні контролі, передбачені для даної навчальної дисципліни і за рейтинговим показником набрали не менш як 35 балів.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання студентів на заключному етапі вивчення дисципліни і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзамену в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обов'язі навчального матеріалу, визначеному даною робочою програмою навчальної дисципліни. Форма проведення контролю є комбінованою (передбачає усну відповідь на два теоретичних питання і письмово на один комплект тестових завдань). Зміст і структура контрольних завдань, екзаменаційних білетів і критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри.

Якщо у підсумку студент отримав за рейтинговим показником оцінку «FX», то він допускається до повторного складання підсумкового контролю з дисципліни. Студент, допущений до повторного складання підсумкового контролю зобов'язаний у терміни, визначені деканатом, перездати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю, виконати модульні контролі і скласти підсумковий контроль. Рейтинговий показник студента з навчальної дисципліни при цьому визначається за

результатами повторного складання підсумкового контролю і не впливає на загальний рейтинг студента.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо).

Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (іспиту) студент може набрати максимально 70 балів. На підсумковому контролі (іспит) студент може набрати максимально 30 балів, що в сумі і дає 100 балів.

Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином:

Розподіл балів, які отримують студенти при вивченні дисципліни «Бізнес-планування» (денна форма навчання)

Поточний (модульний) контроль										Бали за додаткову роботу	Підсумковий контроль	Сума	
Кількість балів за модуль	Змістовий модуль 1 (25 балів)				Змістовий модуль 2 (35 балів)								
Кількість балів за теми	T 1	T 2	T 3	Модульний контроль 1 (10 балів)	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	Модульний контроль 2 (10 балів)	10	30	100
в т.ч. за видами робіт:	5	5	5		5	5	5	5	5				
практичні заняття	4	4	4		4	4	4	4	4				
виконання СРС	1	1	1		1	1	1	1	1				

Розподіл балів які отримують студенти при вивченні дисципліни «Бізнес-планування» (заочна форма навчання)

Поточний (модульний) контроль									Індивідуальне завдання	Бали за додаткову роботу	Підсумковий контроль	Сума
Кількість балів за модуль	Змістовий модуль 1 (15 балів)			Змістовий модуль 2 (25 балів)								
Кількість балів за теми	T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	20	10	30	100
в т.ч. за видами робіт:	5	5	5	5	5	5	5	5				
практичні заняття	4	-	-	4	-	-	-	-				
виконання СРС	1	5	5	1	5	5	5	5				

Поточний контроль.

Об'єктами *поточного контролю* знань студентів є активність і систематичність роботи на практичних заняттях, виконання завдань для самостійної роботи студентів, розв'язання модульних завдань.

При контролі на *практичних заняттях* оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах; активність при обговоренні заявлених на занятті питань; результати бліцопитування та письмового або тестового контролю знань.

Під час контролю виконання завдань для *самостійної роботи* оцінюванню підлягають: правильність і повнота врахування усіх складових завдання; обґрунтованість відповіді.

При контролі виконання *модульних завдань* оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування тем змістового модуля. Контроль проводиться у вигляді відповідей на тестові питання.

Максимальна сума балів поточного контролю з дисципліни «Бізнес-планування» – 70. Бали розподіляються наступним чином:

1. Систематичність та активність роботи на практичних заняттях оцінюється в 4 бали:

а) відповідь / виконання практичних завдань – 2–3 бали;

б) змістовні доповнення при обговоренні питань на практичних заняттях – 1 бал.

2. Виконання завдань для самостійної роботи студентів оцінюється в 1 бал:

а) складання тематичних флеш-карт – 0,5–1 бал;

б) підготовка презентації – 0,5–1 бал.

3. Модульний контроль містить 30 тестів, відповідь на кожен з яких оцінюється в 0,5 балів ($0,5 \times 30$ тестів) – 15 балів.

Бали за додаткову роботу – представлення результатів науково-дослідних робіт: участь у студентських олімпіадах, конкурсах наукових робіт, грантах, науково-дослідних проєктах – 1–10 балів; публікація наукових статей, тез доповіді на конференції – 1–10 балів.

Виконання студентами завдання повинно носити виключно самостійний характер. Тому, за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку та ін.) чи підказок студент одержує нульову оцінку. Списування під час контрольних заходів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.

Підсумковий контроль.

Форма проведення підсумкового контролю з дисципліни «Бізнес-планування» є комбінованою: передбачає усну відповідь на два теоретичних питання і письмово на один комплект із десяти тестових завдань. Повна та вичерпна відповідь на кожне з питань оцінюється за шкалою від 0 до 10 балів. За 1 правильно вирішене тестове завдання студент отримує 1 бал.

Загалом під час іспиту студент може отримати 30 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі видинавчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені

програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (74 – 89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60 – 73 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів.

13. Методичне забезпечення

1. Осіпова А. А. Методичні рекомендації для підготовки до практичних (семінарських) занять з дисципліни «Бізнес-планування» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності 051 Економіка. Умань, УНУС. 2023. 42 с.

2. Осіпова А. А. Методичні рекомендації для виконання самостійної роботи з дисципліни «Бізнес-планування» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти заочної форми навчання спеціальності 051 Економіка. Умань, УНУС. 2023. 38 с.

3. Осіпова А. А. Методичні рекомендації для виконання самостійної роботи з дисципліни «Бізнес-планування» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності 051 Економіка. Умань. УНУС. 2023. 28 с.

4. Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни «Бізнес-планування» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка. URL: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=1565>

14. Рекомендована література

Базова

1. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці : Технодрук, 2019. 264 с.

2. Бізнес-планування та управління проектами : навчальний посібник / П. Г. Ільчук, Р. В. Фещур, А. І. Якимів, І. В. Когут, Г. Й. Лучко, Д. І. Скворцов, С. В. Шишковський; за ред. П. Г. Ільчука. Львів : «Новий Світ-2000». 2021. 240 с.

3. Дикань В. Л. Бізнес-планування : конспект лекцій / В. Л. Дикань, В. М. Павліченко, О. М. Полякова. Харків : УкрДУЗТ, 2021. 69 с.

4. Должанський І. З., Загорна Т. О. Бізнес-план : технологія розробки: навч. посіб. Львів : Новий Світ-2000, 2019. 366 с.

5. Должанський І. З., Загорна Т. О. Бізнес-план : технологія розробки. К. : Центр учбової літератури. 2020. 384 с.

6. Економіка і бізнес : підручник : за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.

7. Менеджмент стартап проектів / О. А. Гавриш, В. В. Дергачова, М. О. Кравченко, Н. І. Ситник, Ж. М. Жигалкевич та ін; за заг. ред. О. А. Гавриша. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 337 с.
8. Організація власного бізнесу: навч. посіб.: за ред. к.е.н., доц. Є. В. Ткача. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т. ім. Ю. Федьковича. 2023. 264 с.
9. Організація власного бізнесу: навч. посіб.: за ред. к.е.н., доц. Є.В. Ткача. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т. ім. Ю. Федьковича. 2023. 264 с.
10. Остервальдер А., Пінье І. Створюємо бізнес-модель. Новаторські ідеї для всіх і кожного / пер. з англ. Р. Корнута. 2-ге вид. К : Наш Формат, 2023. 288 с.
11. Писаренко В. В., Багорка М. О. Стратегічний маркетинг: навч. посіб. Дніпро, 2019. 240 с.
12. Плетос С. В. Підприємницька діяльність : конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2021. 121 с.

Допоміжна

13. Barabash, L., Malovanyi, M., Osipova, A. Social Aspects of State Regulation of Agricultural Production. In SHS Web of Conferences (Vol. 100, p. 04001). EDP Sciences. Barabash L., Malovanyi M., Osipova A. Social Aspects of State Regulation of Agricultural Production // *SHS Web of Conferences. EDP Sciences*, 2021. Т. 100. С. 04001.
14. Buriachenko A., K. Levchenko, N. Spasiv, A. Osipova Fiscal decentralization of the visegrad group countries as a key factor of development. *Acta Innovations*. 2022. No. 45: 31–44. 31. URL: <https://cutt.ly/z4Epl2v>
15. Savina N., Sribna Y., Pitel N., Parkhomenko L., Osipova A. and Koval V. Energy management decarbonization policy and its implications for national economies. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science* this link is disabled. 2021. 915(1), 012007. doi:10.1088/1755-1315/915/1/012007. URL: <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1755-1315/915/1/012007/pdf>
16. Балановська Т. І., Троян А. В. Управління бізнесом : навч. посіб. Київ. НУБіП України. 2019. 401 с.
17. Борисенко О. С., Шевченко А. В., Нетребко М. В. Методичне забезпечення підготовки бізнес-плану як ключового складника стратегічного управління діяльністю підприємства. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2020. Вип. 1 (75). С. 90–97.
18. Денисенко М. П., Шапошнікова О. М., Будякова О. Ю. Сутність та роль інвестиційного бізнес-планування в сучасних умовах господарювання. *Вчені записки Університету*. (1.53). 2019. С. 46–50.
19. Кузьмук, І. Я., Осіпова, А. А., Вишнюк, В. В. Адаптація бізнес-моделей до вимог цифрової економіки. *Академічні візії*, 2024. № 32. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1151>
20. Осіпова А. А. Ведення агробізнесу в умовах війни. Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти: *матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 27-28 березня 2024 р.* Львів: ЛНУП, 2024. 355–357 с.
21. Осіпова А. А. Вплив соціальних мереж на розвиток бізнесу. *Збірник наукових праць УНУС*. 2023. Вип. 101. Ч. 2. С. 246–255. URL : <https://journal.udau.edu.ua/assets/files/101.2/22.pdf>
22. Осіпова А. А. Глобальні бізнес-економічні наслідки війни в Україні. Авіація, промисловість, суспільство : *матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Кременчук, 12 трав. 2022 р.)* / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременчуць. льотний коледж., Наук.парк «Наука та безпека». Харків : ХНУВС, 2022. С. 877–879.

23. Осіпова А. А. Основи бізнес-планування сільськогосподарських підприємств. *Збірник наукових праць УНУС*. 2021. Вип. 99. Ч.2. С. 319–326. URL: <https://journal.udau.edu.ua/assets/files/99/99.2/31.pdf>
24. Осіпова А. А., Барабаш Л. В. Роль психолого-поведінкових аспектів у розробці бізнес-плану. *Збірник наукових праць УНУС*. 2022. Вип. 100. Ч. 2. С. 352–360. URL: <https://journal.udau.edu.ua/assets/files/100.2/34.pdf>
25. Осіпова А. А., Новак І. М., Ревуцька А. О. Розробка стратегічного бізнес-плану та управління проектами для сталого розвитку підприємства. *Збірник наукових праць УНУС*. 2024. № 2.
26. Пархоменко Л. А., Фротер О. С., Осіпова А. А. Еволюція концепції соціальної відповідальності бізнесу в контексті розвитку економічної думки. *Інфраструктура ринку*. 2021. № 62. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/62_2021/3.pdf
27. Смолій Л. В., Костюк В. С., Осіпова А. А. Тенденції трансформації міжнародного бізнесу під впливом глобалізації. *Економіка та суспільство*. 2021. № 31. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/671>

15. Інформаційні ресурси

25. Google Scholar – пошукова система, яка індексує повний текст наукових публікацій всіх форматів і дисциплін. URL : <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>
26. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт. URL : <http://www.rada.gov.ua>.
27. Законодавство України. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main/a>
28. Кабінет Міністрів України : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
29. Міністерство економіки : офіційний веб-сайт. URL : <http://surl.li/azjkr>
30. Міністерство фінансів України: офіційний веб-сайт. URL : <https://www.mof.gov.ua/uk>
31. Національна бібліотека імені В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
32. Національний Банк України : офіційний сайт. URL : <http://www.bank.gov.ua>.
33. Репозитарій Уманського національного університету садівництва. URL : <http://lib.udau.edu.ua/?locale=uk>

16. Перезарахування та визнання результатів навчання

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Бізнес-планування» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4n0x>).

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

17. Політика академічної доброчесності

У процесі навчання з дисципліни «Бізнес-планування», студенти повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4dH7>). При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діяннях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

18. Зміни у робочій програмі на 2024/2025 навчальний рік

1. Оновлено змістове наповнення тем: «Дослідження та аналіз ринків збуту продукції (послуг)», «Аналіз потенційних ризиків», «Економічна ефективність інвестиційного бізнес-плану».
2. Внесено коригування до розподілу балів.
3. Оновлено перелік рекомендованої літератури.